

JICA tiếp tục tập trung hỗ trợ Việt Nam về y tế và đầu tư công

Trưởng đại diện JICA Việt Nam SHIMIZU Akira phát biểu tại cuộc họp báo

Ngày 6/10/2020, Văn phòng JICA Việt Nam đã tổ chức họp báo giữa kỳ tài khóa 2020. Tại buổi họp báo, ông Shimizu Akira, Trưởng Đại diện Văn phòng JICA Việt Nam đã tổng kết sơ bộ kết quả đạt được của nửa đầu tài khóa 2020 và kế hoạch nửa cuối tài khóa.

Trong nửa đầu tài khóa 2020 (từ tháng 4 đến hết tháng 9), dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của vi-rút corona (COVID-19) đã đẩy kinh tế thế giới rơi vào suy thoái nghiêm trọng. Việt Nam cũng buộc phải điều chỉnh mục tiêu tăng trưởng đã đặt ra là 6,8% cho năm 2020.

Theo các chuyên gia quốc tế, trong bối cảnh thế giới chưa ngăn chặn được sự lây lan của dịch COVID-19, cộng đồng quốc tế đánh giá cao nỗ lực của Việt Nam trong ngăn chặn hiệu quả dịch COVID-19 và sớm mở cửa trở

lại nền kinh tế.

Báo cáo Cập nhật Triển vọng Phát triển Châu Á năm 2020 (ASIAN DEVELOPMENT OUTLOOK 2020 UPDATE), được Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) công bố ngày 15/9/2020, dự báo kinh tế của nhiều nước sẽ tăng trưởng âm trong năm 2020, trong khi nền kinh tế Việt Nam được dự báo tăng trưởng ở mức 1,8%.

Trong tình hình khó khăn chung toàn cầu, kinh tế Việt Nam vẫn có một số tín hiệu phục hồi đáng mừng như: Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA) chính thức có hiệu lực từ tháng 8/2020; Việt Nam khai thác trở lại các chuyến bay quốc tế thường lệ đầu tiên, trong đó có đường bay đi Nhật Bản từ tháng 9/2020.

TIÊU ĐIỂM

JICA tài trợ cho một trong những nhà máy điện mặt trời lớn nhất Việt Nam (Trang 3)

Cảng Cái Mép – Thị Vải nỗ lực tăng tần suất tuyến nội Á (Trang 4)

Voice of volunteer- 25 năm chương trình phái cử tình nguyện viên JICA (Trang 5)

Về vốn vay ODA Nhật Bản, Hiệp định Vốn vay ODA tài trợ cho “Dự án Nâng cao năng lực an ninh biển” đã được ký kết vào tháng 7/2020. Đây là Hiệp định vốn vay ODA đầu tiên mà Nhật Bản ký kết với Việt Nam trong vòng 3 năm qua. Nhân dịp này, JICA mong muốn tiếp tục chung tay hỗ trợ phát triển hơn nữa các hoạt động kinh tế xã hội của Việt Nam thông qua ODA.

Trên cơ sở đó, ông Shimizu đã tập trung giới thiệu các dự án nổi bật của JICA trong lĩnh vực y tế và đầu tư công, phù hợp với chủ trương của Chính phủ Việt Nam trong lựa chọn mục tiêu kép “Vừa phòng chống dịch bệnh vừa Duy trì tăng trưởng kinh tế”.

1. Y tế

JICA đã hỗ trợ Việt Nam trong lĩnh vực y tế trong nhiều năm. Cho đến nay, trong lĩnh vực y tế, JICA đã phái cử hơn 2.000 chuyên gia, 140 tình nguyện viên tới làm việc tại Việt Nam và đào tạo khoảng 5.300 học viên Việt Nam.

Tổng số tiền tài trợ của JICA cho các dự án Vốn vay và dự án Hợp tác Kỹ thuật trong lĩnh vực y tế cho đến nay lên đến 77,4 tỷ Yên (khoảng gần 17.000 tỷ đồng). Trong đó, JICA tiếp tục ưu tiên các dự án trọng điểm như “Tăng cường hệ thống y tế nòng cốt cho các bệnh viện tuyến trên như Bệnh viện Bạch Mai, Bệnh viện Chợ Rẫy” và “Tăng cường các biện pháp phòng chống các bệnh truyền nhiễm”.

Kinh nghiệm hỗ trợ Bệnh viện Bạch Mai trong kiểm soát dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp SARS bùng phát năm 2003, 15 năm hỗ trợ nghiên cứu và tăng cường hệ thống xét nghiệm cho Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương, Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh... của JICA đã góp phần vào thành công cho công tác ngăn ngừa sự lây lan của vi-rút corona mới tại Việt Nam.

Ngoài ra, từ tháng 2/2020, JICA đã phối hợp với các cơ quan đối tác nhanh chóng nắm bắt nhu cầu cấp thiết của Việt Nam trong phòng chống dịch, qua đó tiến hành viện trợ sinh phẩm cho Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương và Viện Pasteur Tp. Hồ Chí Minh, hỗ trợ biên soạn và in sổ tay “Quy trình thực hành kiểm soát

nh nhiễm khuẩn”, viện trợ thiết bị y tế như máy ECMO cho Bệnh viện Chợ Rẫy... với tổng trị giá hơn 170 triệu yên (khoảng hơn 37 tỷ đồng).

Bên cạnh đó, JICA còn triển khai các dự án y tế trên cơ sở Bao phủ Chăm sóc Sức khỏe toàn dân (UHC) để mọi người dân đều có thể tiếp cận được các dịch vụ y tế chất lượng cao với chi phí hợp lý, trong đó có thể kể đến các hợp tác như: Hỗ trợ Trung tâm Nghiên cứu Sản xuất Vắc xin và Sinh phẩm Y tế (POLYVAC) tự sản xuất vắc xin phối hợp sởi-rubella; triển khai Sổ tay Theo dõi Sức khỏe Bà mẹ và Trẻ em trên toàn quốc; cải thiện các dịch vụ y tế cơ bản thông qua Dự án cải thiện hệ thống BHYT v.v...

Trong cùng một lĩnh vực, cùng một loại hình, hợp tác trong lĩnh vực y tế của JICA tại Việt Nam hơn hẳn cả về chất lượng và số lượng so với các nước khác.

Cùng với công cuộc đẩy lùi sự lây lan của dịch COVID-19, việc chăm sóc y tế, ngăn chặn lây lan các bệnh truyền nhiễm cũng được chú trọng hơn. Để đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới, JICA sẽ thúc đẩy tăng cường các hợp tác trong lĩnh vực y tế theo hướng sâu rộng hơn nữa trên cơ sở tận dụng những kinh nghiệm quý báu đã tích lũy được tại Việt Nam.

2. Đầu tư công

Song hành với chỉ đạo của Chính phủ Việt Nam không để ngưng trệ thi công các công trình công cộng ngay cả trong thời gian giãn cách xã hội, dù chịu ảnh hưởng của dịch COVID-19, JICA vẫn tiếp tục triển khai các dự án xây dựng bằng nguồn vốn ODA, duy trì công ăn việc làm cho các kỹ sư, công nhân Việt Nam thuộc dự án, góp phần phục hồi nền kinh tế. Ví dụ, có khoảng 2.000 lao động tham gia công trình đang triển khai thuộc Dự án “Xây dựng tuyến đường sắt đô thị Tp. Hồ Chí Minh (Tuyến số 1: Bến Thành - Suối Tiên)”. Quy mô dự án càng lớn càng tạo ra nhiều công ăn việc làm cho người lao động.

Trong những năm gần đây, các dự án vốn vay mới được ký kết và tỷ lệ giải ngân vốn ODA trong năm tài chính có xu hướng giảm, tuy nhiên, việc sớm thực

hiện Đầu tư công có thể là chất xúc tác góp phần sớm phục hồi và phát triển kinh tế.

Việt Nam hiện là quốc gia đang còn thiếu cơ sở hạ tầng cơ bản trong nhiều lĩnh vực để tạo đà phát triển hơn nữa trong tương lai. COVID-19 tác động đến chuỗi cung ứng toàn cầu, sự chuyển dịch các chuỗi cung ứng toàn cầu một mặt đang đem đến cho Việt Nam cơ hội mới, và mặt khác cũng tạo cơ hội cho các nước khác tái cấu trúc hệ thống, tăng tốc đầu tư hạ tầng, tăng cường năng lực cạnh tranh quốc tế.

Phát triển cơ sở hạ tầng cơ bản chất lượng cao đóng vai trò quan trọng trong thu hút đầu tư nước ngoài. Thông qua vốn vay ODA nói riêng và ODA nói chung, JICA mong muốn tiếp tục đóng góp vào công cuộc phát triển kinh tế của Việt Nam.

Trong nửa đầu tài khóa mặc dù bị ảnh hưởng nặng nề của đại dịch COVID-19, các dự án cơ sở hạ tầng đầu tư bằng nguồn vốn vay ODA vẫn triển khai đúng tiến độ. Dự án “Đầu tư xây dựng cầu cạn đoạn Mai Dịch - Nam Thăng Long thuộc đường vành đai 3 thành phố Hà Nội” đã được thông xe trong tháng 10/2020. Các toa tàu đầu tiên thuộc Dự án “Xây dựng tuyến đường sắt đô thị Tp. Hồ Chí Minh (Tuyến số 1: Bến Thành - Suối Tiên)” cũng đã được chuyển tới Việt Nam trong tháng này. Gói

thầu lớn nhất thuộc Dự án “Hệ thống xử lý nước thải Yên Xá, thành phố Hà Nội” – thi công khu xử lý nước thải đã chính thức khởi công.

Cộng đồng những người dễ bị tổn thương trong xã hội chịu tác động nặng nề hơn bởi dịch COVID-19, do vậy, JICA cũng đã và đang thực hiện các dự án nhằm giảm thiểu sự chênh lệch giàu nghèo, thông qua phát triển cơ sở hạ tầng không chỉ ở khu vực thành thị mà còn cả ở khu vực nông thôn.

“Dự án Tín dụng ngành Giao thông vận tải để cải tạo mạng lưới đường quốc gia lần thứ hai” đã hoàn tất tiến hành cải tạo, xây dựng lại 98 cây cầu yếu trên nhiều tuyến quốc lộ thuộc nhiều tỉnh thành trên toàn quốc vào tháng 7/2020. Các cây cầu tuy nhỏ nhưng đã tạo điều kiện thuận lợi cho giao thông đi lại và góp phần cải thiện đáng kể đời sống của người dân địa phương.

Các công trình dự án công cộng này phù hợp với danh mục ưu tiên trong kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của Chính phủ Việt Nam. Bên cạnh các dự án đã ký kết và đang triển khai ổn định, JICA sẽ tiếp tục hợp tác với Chính phủ Việt Nam thực hiện các dự án mới đem lại hiệu quả phát triển cao hơn nữa./.

JICA tài trợ cho một trong những nhà máy điện mặt trời lớn nhất Việt Nam

Ngày 9/10/2020, Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) đã ký Thỏa thuận cho vay tài trợ vốn cho dự án năng lượng mặt trời tại Việt Nam, trong đó có nguồn vốn từ Quỹ Cơ sở Hạ tầng Khu vực Tư nhân Châu Á (LEAP) có sự đóng góp của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA).

Dự án này sẽ tài trợ dài hạn cho việc xây dựng và vận hành nhà máy điện mặt trời có quy mô lớn nhất Đông Nam Á với công suất 257MW tại Phú Yên, ở miền Trung Việt Nam. Thỏa thuận cho vay của ADB bao gồm

một khoản vay trị giá 9,3 triệu USD lấy từ Quỹ LEAP. Tập đoàn B.Grimm Power Public Company Limited Group –nhà sản xuất điện độc lập hàng đầu tại Thái Lan- và Công ty Cổ phần Tập đoàn Trường Thành Việt Nam là chủ đầu tư dự án.

Đây là một trong những dự án nhà máy điện mặt trời lớn nhất Việt Nam và hướng đến giảm sự phụ thuộc vào than đá và dầu diesel, góp phần tăng cường sử dụng các nguồn năng lượng tái tạo. Đây cũng là khoản hỗ trợ cho vay đầu tư vào cơ sở hạ tầng xanh

đầu tiên được cấp chứng nhận quốc tế theo khuôn khổ Chương trình Tiêu chuẩn và Chứng nhận Trái phiếu Khí hậu (Climate Bonds Standard and Certification Scheme). Dự án hoàn thành được hy vọng sẽ đáp ứng nhu cầu về điện ngày càng tăng ở các địa điểm du lịch gần địa bàn dự án, như tỉnh Quảng Ngãi hay thành phố Nha Trang, giảm 123.000 tấn khí thải CO₂ mỗi năm.

Quỹ LEAP được hình thành trên cơ sở chương trình “Đối tác Cơ sở Hạ tầng Chất lượng cao” do Nhật Bản khởi xướng ngày 21/11/2015. Quỹ tập trung hỗ trợ đầu tư các dự án cơ sở hạ tầng khu vực tư nhân chất lượng cao tại các nước Châu Á và Châu Đại Dương dưới nhiều hình thức hợp tác, bao gồm cả Quan hệ Đối tác Công – Tư (PPP).

Tháng 3/2016, JICA đã phê duyệt khoản đóng góp 1,5 tỷ USD vào Quỹ LEAP.

Quỹ LEAP hỗ trợ rất nhiều dự án cơ sở hạ tầng khu vực tư nhân bền vững, chất lượng cao trong nhiều lĩnh vực như giảm phát thải khí nhà kính, tiết kiệm năng

lượng, dịch vụ y tế với giá cả hợp lý... tại các quốc gia thành viên của ADB ở Châu Á - Thái Bình Dương.

JICA sẽ tiếp tục hợp tác với nhiều quốc gia và tổ chức quốc tế khác nhau để thúc đẩy đầu tư cơ sở hạ tầng chất lượng cao, đóng góp cho sự phát triển kinh tế - xã hội ở các nước và khu vực đang phát triển, thực hiện Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs)/.

Toàn cảnh khu vực nhà máy điện tại tỉnh Phú Yên

Cảng Cái Mép - Thị Vải nỗ lực tăng tần suất tuyến nội Á

Ông MASUDA Chikahiro - Trưởng Đại diện Văn phòng JICA Chi nhánh Tp.HCM phát biểu tại Hội thảo

Ngày 4/9 tại khu công nghiệp Phú Mỹ 3 (tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu) đã diễn ra Hội thảo “Tăng tần suất tuyến nội Á cập cảng Cái Mép – Thị Vải”. Đây là cảng quốc tế được xây dựng tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu bằng nguồn vốn vay ODA Nhật Bản và được đưa vào hoạt động từ năm 2014.

Tham dự hội thảo có đại diện tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, cơ quan điều hành cảng, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA), Tổ chức Xúc tiến Thương mại Nhật Bản (JETRO) và một số doanh nghiệp Nhật Bản.

Các bên đã cùng nhau thảo luận những giải pháp cần thiết để thu hút thêm nhiều tàu cập cảng Cái Mép - Thị Vải - cảng nước sâu duy nhất của vùng Nam Bộ, vì hiện nay, phần lớn lượng tàu đang tập trung về cảng Cát Lái của Tp. Hồ Chí Minh, nơi thường xuyên bị quá tải và xảy ra tình trạng tắc nghẽn giao thông tại đường ra vào cảng.

Các doanh nghiệp Nhật Bản đã thông báo về kế hoạch nâng cao sản lượng xuất khẩu trong tương lai, đồng thời kiến nghị mạnh mẽ việc tăng tần suất tuyến nội Á cập cảng Cái Mép - Thị Vải.

Tiếp nhận ý kiến này, đại diện cơ quan vận hành cảng hoan nghênh kế hoạch nâng cao sản lượng xuất khẩu của các doanh nghiệp đồng thời đề xuất tiếp tục thảo luận để tập hợp thông tin một cách chi tiết hơn.

Đại diện tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu cũng cập nhật kế

hoạch xây dựng hạ tầng kết nối vùng và cải cách, đơn giản hóa thủ tục xuất nhập khẩu, đồng thời nhấn mạnh việc nâng cao hiệu quả hoạt động của cảng Cái Mép – Thị Vải là vô cùng quan trọng trong phát triển kinh tế xã hội của tỉnh.

Voice of Volunteer

25 năm chương trình phái cử tình nguyện viên JICA

Tại Việt Nam, Chương trình Phái cử Tình nguyện viên (TNV) Hợp tác Hải ngoại Nhật Bản (TNV JICA) được bắt đầu vào năm 1995. Thời gian đầu, Chương trình chỉ cử được ba TNV đến Việt Nam để giảng dạy tiếng Nhật. Năm 2020 là kỷ niệm 25 năm Chương trình được thực hiện và đã có hơn 100 TNV trong lĩnh vực Giảng dạy tiếng Nhật được phái cử đến Việt Nam công tác.

Nhân dịp này, JICA Việt Nam xin giới thiệu chị Iwasaki Yayoi, TNV dạy tiếng Nhật từ những ngày đầu tiên và hiện là Cố vấn hình thành dự án (Chương trình TNV) tại Văn phòng JICA Campuchia.

Chị Iwasaki Yayoi

Điều phối viên Chương trình phái cử TNV tại Văn phòng JICA Campuchia

Đã từng làm Tình nguyện viên giảng dạy tiếng Nhật tại Viện Nghiên cứu Khoa học Xã hội và Nhân Văn - Đại học Quốc gia Hà Nội.

Ký ức Hà Nội trong tôi

Vào cuối những năm 1990, tôi dạy tiếng Nhật trong 2 năm tại Viện Nghiên cứu Khoa học Xã hội và Nhân Văn Đại học Quốc gia Hà Nội. Học viên của tôi là những “bác” có tuổi trước đó chuyên nghiên cứu về một số nước như Nga... Trong giai đoạn chiến tranh, họ từng đến các nước như Triều Tiên để học tiếng Triều Tiên, học cao đẳng, đại học... nhưng các bác ấy vẫn trìu mến gọi một TNV trẻ măng như tôi là “cô giáo”. Trước khi vào lớp, các “bác sinh viên” U50 lại pha cho tôi một tách trà nóng.

Có những câu chuyện của thời đó chẳng hạn như một em sinh viên học tiếng Nhật tại Đại học Quốc gia Hà Nội còn bảo là chân em ý bị chuột rút, không lên được thang cuốn của khách sạn Daewoo nơi Văn phòng JICA Việt Nam đặt tại tầng 16 tòa nhà lúc bấy giờ.

Trong giờ lên lớp, ngoài tiếng Nhật, sinh viên rất quan tâm tới những câu chuyện tôi kể về những sáng chế mới như máy bán hàng tự động... Họ cũng thấy hứng thú với những nét văn hóa tương đồng của hai nước khi tôi mời họ trà xanh nhấm nháp với bánh kẹo Nhật Bản.

Các bác học viên ấy học theo chỉ đạo của Nhà nước nên cũng không mấy mặn mà với việc học tiếng Nhật, nhưng có vẻ tiếng Nhật mang lại một không khí mới, một thú vui mới nên khiến các bác cảm thấy “tiếng Nhật khó nhưng lớp học cũng khá là thú vị”, và bản thân tôi cũng bắt đầu quan tâm hơn đến Việt Nam và con người Việt Nam.

Ngoài giờ lên lớp, tôi cũng hay tham gia các buổi trao đổi nghiệp vụ với TNV JICA dạy tiếng Nhật và các giáo viên trẻ Việt Nam. Các bạn sinh viên đại học rất thích Nhật Bản và mê bộ phim "Chuyện tình Tokyo".

Nơi ở của tôi là một căn phòng khách sạn nhỏ nằm trên phố Cát Linh, là khách sạn tư nhân đầu tiên ở Hà Nội (nghe nói vậy) có tên là Dragon Hotel, phát triển từ nhà riêng hộ gia đình. Hầu hết các đồ gia dụng trong nhà có thể gọi là đồ cổ khiến tôi rất ấn tượng với lịch sử của đất nước này.

Ngày cuối cùng sau hai năm sống tại căn nhà này, bà chủ nhà đã tặng tôi một món quà lưu niệm chúc tôi hạnh phúc, đó là một đồ gốm rất đẹp bà mới mua và rất ưng.

Những lúc rảnh rỗi, tôi cũng hay tham gia các lớp dạy nấu ăn. Mục đích chính không phải là học nấu ăn mà chủ yếu là để học tiếng Việt và giao lưu kết bạn. Tuy nhiên, ý đồ ban đầu là học tiếng Việt thông qua học nấu ăn đã không thành, bù lại tôi kết thân được với một cô bạn Việt Nam.

Có lần tôi được cô ấy mời về quê chơi. Ở quê chỉ có một nhà vệ sinh tập thể nên ban đêm bạn tôi chầm đèn và dẫn tôi đi vệ sinh. Nhà vệ sinh được xây dựng khá sơ sài nhưng sạch sẽ. Tuy nhiên, tôi lấy làm lạ vì cơ thể của con người chúng ta, ấy là chuyện tôi chỉ đi vệ sinh có đúng một lần khi ở đây tận 2 ngày 1 đêm.

Hôm sau khi tôi chuẩn bị ra về, mẹ bạn tôi cứ nhiều lần khuyên tôi ở lại thêm vì “hôm ấy là ngày xấu, không nên xuất hành”. Bố cô ấy thì tiễn tôi ra tận ga và trả tiền vé tàu về cho tôi. Khi lên tàu, một em bé ngồi kế bên cứ say sưa tựa vào vai tôi ngủ cho đến khi tàu về tới Hà Nội.

Để tìm về những ký ức Hà Nội, tôi đã cố lục tìm những bức ảnh thời còn làm TNV cuối những năm 90 mà tôi nhớ đã chụp rất nhiều, nhưng ảnh đã bị thất lạc đâu đó. Nhưng những ký ức ngày xưa cứ lần lượt ùa về mà chẳng cần đến một bức ảnh nào.

Lần đầu tôi được làm việc tại miền Nam Việt Nam là khi tôi làm Điều phối viên Chương trình TNV từ năm 2009 đến 2012. Khi đó, tôi có gặp lại vài cán bộ phòng nghiên cứu ngày xưa. Và thật ngạc nhiên, Việt Nam những năm 90, đối với tôi, chỉ là những ký ức về Hà Nội!

Được tặng hoa tại lớp học trong ngày Nhà giáo

Một góc phố cổ Hà Nội

Công viên ngày tết

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>